

# Nowiny Raciborskie

Telefon Nr. 253.

Pismo dla ludu polsko-katolickiego.

Telefon Nr. 253.

„NOWINY RACIBORSKIE” z bezpłatnym dodatkiem „Gospodarka Świąteczna” wychodzą trzy razy w tygodniu, w Poniedziałek, Środa i Piątek. Kosztują na kwartalny poczcie 1 marek 50 fen., z dostarczaniem w domu przez listowego 1 marek 74 fen. Ogłoszenia przyjmuję się za opłata 15 fen. od jednolatowego wiersza drobnego w dziale ogłoszeń, a 60 fenigów od dwulatowego wiersza reklamowego na trzeciej stronie.

Miejsce regulowania rachunku w Raciborzu. — W razie konkursu lub sądowego ścigania należności wszelki rabat ustaje.

## Nowy kanclerz w parlamencie.

W czwartek wygłosił w parlamencie nowy kanclerz Rzeszy hr. Hertling swą pierwszą nowe kanclerską. Z tej okazji sala obrad i loże przepiętne były po same brzegi. Także ministrowie stawili się w komplecie. Posiedzenie zagięło marszałek dr. Kaempf o godz. 3 krótkiem powitaniem posłów i nowego kanclerza. Na porządku dziennym stało przedłożenie kredytowe w wysokości 15 miliardów marek. Pierwszy zabrał głos nowy kanclerz, hr. Hertling, wywodząc, co następuje:

Powołyany przez Jego Cesarską Mość na stanowisko kanclerza, witam dzisiaj parlament, jako dawny jego członek. Witam go z zaufaniem i z nadzieją, że podczas trzydziestoletniego mego posłowania zyskałem sobie w nim wielu przyjaciół, politycznych przeciwników, ale żadnego osobistego nieprzyjaciela. Ta okoliczność ułatwia mi przyjęcie urzędu kanclerskiego i ułatwi mi, jak ufam, jego sprawowanie.

### Położenie na frontach.

naszych armii jest wszędzie korzystne i pełne chwali. Na Zachodzie trwa bitwa we Flandrii, gdzie przeciwko całej niemal angielskiej sile walczymy. Straciliśmy tam kilka wsi, ale front nasz jest nie-wzruszony. Nieprzyjaciel nie zbliżył się do wybrzeża flandryjskiego, o co mu chodzi. Walka pod Cambrai toczy się dalej, a dowódcy i wojsko są pewni, że skończy się z dobrym dla nas skutkiem. Powodzenia francuskie pod Soissons i Verdun nieprzyjaciel nie mógł wykorzystać, ponieważ kontratak nasze temu przeszkodziły. Nasze zwycięstwa na frontach wschodnim, pod Rygą, na wyspie Oesel sa jeszcze w świeżej pamięci. Świecone zwycięstwa nasze we Włoszech zabrały nieprzyjacielowi wielką część jego armii i materyalu wojenne-

go. Skutkiem tych zwycięstw poczuliśmy ulżenie na frontie zachodnim. Także w Macedonii uczucie owo dalo.

Wojska nasze walczą po bohatersku. A także flota, szczególnie

### Łodzie podwodne.

Są one jedynym skutecznym i energicznym środkiem, aby ugodzić naszego najniebezpieczniejszego nieprzyjaciela w nerw życiowy. Możemy mieć pewną nadzieję, że łodzie dalej pełnić będą swoje zadanie i ukończenie wolny przyspiesza.

Atoli co bądź o nich i o zwycięstwach na Wschodzie i we Włoszech powiedzieć możemy, nigdy nie należy zapomnieć o tem, że ich podstawa była okoliczność, że nasz front zachodni stał, jak mur.

### Naród w domu

przyczynia się niemniej do tych zwycięstw przez to, że spokojnie i wytrwale znosi niedostatek i niechęci wojny. Wszystkie stany ludności, wszystkie siły prześcigają się w usiłaniu, aby ojczyźnie pomagać.

### Pieniądzy na wojnę

wydaliśmy dotąd 75 miliardów. Zebrał je naród dobrowolnie drogą pożyczek krajowych. Ponieważ pieniądze ostatniej pożyczki się już wyczerpują, rząd Rzeszy zażąda nowych pieniędzy. Proszę parlament, aby na nowa pożyczkę się zgadził.

### Nowe czasy

przyniosła nam wojna, więc i nowe stosunki w państwie się kształtuja. Cały naród przeżywa coś nadzwyczajnego. Pojście narodu, państwa i ojczyzny stało się własnością każdego z pomiędzy nas;

zmieszana wrażeniem, jakie jej mowa sprawiła. — Nie wiedziałam wcale... nie chciałam bynajmniej..

— Naturalnie, że nie — odpali z uśmiechem. — Nie mogłas pani wiedzieć przecie, aż nie zawsze byłem człowiekiem szukającym roboty. Działo mi się lepiej niegdyś, co powinno służyć mi za wymówkę bledu popełnionego. Byłem pewny, żem potrafił naprawić to zapomnienie, nie zwróciwszy niczyjej uwagi.

— Trafiło się wypadkiem, iż stałam wówczas w oknie pokoju jej lordowskiej mości... i nie znalazłam w tym nic nadzwyczajnego, gdybym nie spostrzegła, jakieś pan przechodził przez ogródek. Wiele osób zbliża się przez omijkę do drzwi frontowych, ale w takim razie cofają się zazwyczaj na główną drogę. Nikt z obcych nie wie, dokąd ta turka prowadzi.

— A jeśli i wiedział, nie ich to rzecz chodzi tam-tedy... nieprawdaż?

— Tak, sir.

Webber nie była zazwyczaj zbyt ugrzeczniona w obiekciu; wobec tego nie najomego jednak czuła się minowoli zmuszoną do pewnego szacunku. Mówili mu „sir” zupełnie naturalnie, jak gdyby mu to się z prawa należało.

— Więc przez roztargnienie swoje dopuściłem się nadużycia. Przykro mi to bardzo. Ale nie odpowiedziałem jednak pomimo to wszystko na zapytanie pani..

— Webber, sir... przyboczna panna jej lordowskiej mości.

— Dziekuje pani... A więc panno Webber, byłem tu niegdyś i chociaż od tego czasu upłychno już lat bardzo wiele, mam jednak wyborną pamięć, tak, iż nie zapominam nigdy miejsca, chociażby raz jeden tylko widzianego.

— Jak się zdaje, musisz pan znać zarówno dobrze zewnętrznie, jak i wewnętrznie te miejscowości.

— O, bynajmniej! Gdy lokaj mówił mi o gospo-

nie tylko żołnierz, który walczy, ale każdy robotnik w warsztacie, każdy robotnik za pingiem wie, że praca, która spełnia, jest praca dla ojczyzny. Czuje się ciesząca całosc. Wierzę w państwo, to jego sprawą, jego bogactwo, jego własność. Dlatego też wszyscy zajmują się josepm Państwa i zastanawiają się, czy urzędnicy państwa są wierni lub czy je należy zmienić. Przy tem trzeba dobrze baczyć na to, aby nie uleź się frazesie pieknego brzmiącego, lecz aby wybrac to, co realne i dobry, duchowi i naszej odrotonosci odpowiada.

Fundamentów konstytucji Rzeszy nie sygnował, bo ona się zrodziła z charakterem narodu niemieckiego i jego różnych szczebli. Parlament, przedstawicielstwo narodu, opiera się na najścisłej podstawie, jaką sobie można wyobrazić. Jeśli życie polityczne wykazuje nowe potrzeby i nowe zadania, kierownictwo Rzeszy chotnie zawsze będzie brało wzglad na życzenia i wskazówki parlamentu.

Rzeczą jest oczywista, że polityka socjalna Rzeszy, w której wszystkie inne wyprzedzielismy narody, będzie w dotychczasowej mierze dalej prowadzona i wedle potrzeby roszczerniona. Niedawnem przedłożona zostanie parlamentowi ustanowienie i zasad robotniczych oraz ustanowienie tyczące się usunięcia ograniczeń prawa koalicynego (§ 153 ustawy procederowej), który grozi karą temu, kto przeszkadza robotnikom brać udział w zrzeszeniach (strelkach) zmierzających do poprawy warunków zarobkowych). Przy tej sposobności zwracam uwagę na reformę wyborczą w Prusach, która z inicjatywy monarchii przeprowadzona zostanie.

W sprawach cenzury gazet jestem za tem, abyżże dać prasie możliwie największą swobodę, atoli nie raz gazety mogą nie wie-

dyni, przypominając sobie niewyraźnie, iż pokój jest znajdował się w tej stronie, w której się zwróciłem, nic więcej. O ile ponie, zdaje mi się, iż bytem dwa razy wewnątrz domu... Czy to jest ten pokój?

— Tak, panie.

— A to pani Bruce zapewne? — zapytał, gdy przyjemnej, szlachetnej powierzchności starusia podniósł się z fotela na jego powitanie.

— Pozwól mi pani przedstawić się sobie.. Peters. Lord Merrion powierzył mi czasowo czynność rządcy, a ta oto młoda panna racząca laskawie wskazała mi mieszkanie pani. Mam nadzieję, iż zjawieniem się swojem tu nie zawadzam.

Starusia zdawała się dziwnie poruszona. Usta i ręce drżały jej nerwowo, przyglądała się przybylemu z wyrazem dziwnego wzruszenia i pomieszanego na twarzy.

— O nie, panie — powiedziała. — Proszę siedać. Sadzę, iż musiałam zestrzelić się już bardzo, albowiem najdrotniejsza okoliczność zdolna jest poruszyć mnie całą. Głos paniński, głos przemówił za wejściem przypominał mi kogoś... Niczego nigdy już, nigdy nie zobaczę. I to właśnie weruszyło mnie tak na razie.

— Doprawy?... przykro mi to bardzo... Zapeewnione przypomniałem pani kogoś z niezajętych przyjaciół?

— Mogę raczejwiście chcielić się, że był moim przyjacielem, pomimo, iż zajmował daleko wyższe odemnie stanowisko w świecie... Ale otoż słychać dzwonek jej lordowskiej mości, panno Webber.

— O, słyszę już, słyszę... — zawołała Webber i wybiegła z widkiem przerażonym.

— Głos pani przypominał mi starszego brata naszego lorda — ciągnęła dalej panna Bruce. — Gdy pani przemówiła, zdawało mi się, że go widzę przed sobą. Kiedytam no bardzo i śnięt jego był strasznym dla mnie ciosem.

(ciąg dalszy nastąpi)

## BEZWIEDNA ZBRODNIA.

Powieść z angielskiego.

120)

(ciąg dalszy)

— Ja sama zaprowadzę pana do pani Bruce — odezwała się Webber, występując naprzód. — Idę właśnie do niej.

— Dziękuję bardzo pannie — odpali lokaj. — Pan będzie łaskaw zadzwonić, w razie gdyby czego potrzebował — dodał, zwracając się do nowoprzybyłego.

— Dajcie mi znać, proszę, skoro tylko lord Merriion przybędzie — odpali pan Peters. — Nie chciałbym, aby czekał na mnie.

— Dobrze, proszę pana.

I lokaj oddalił się, a Webber szła obok pana Petersa do pokoju pani Bruce.

— Przepraszam pana — zagadnęła śmiało, bez ogródów. — Czyś pan był już tutaj kiedy przedtem?

— Dlaczego panienka pyta mię o to?

— Ponieważ pan zdajesz się znać bez pytania wszystkie tu przejścia. Widziałam, jakie pan przechodził przez ogródek.

— Doprady... widziałas panienka?

— Tak.

— Bywam często bardzo roztargniony — była nieco smutna odpowiedź. — Mam jednak nadzieję, iż prawdopodobnie nie dostrzegłeś mnie nikt, kogobyle to mogłoby obrazić. Roztargnienie moje do tego stopnia, iż zapomniałem zupełnie, że nie mam prawa wstęp do drzwi głównych wielkich domów.

— Doprady... przepraszam pana bardzo — odezwała się przyboczna panna jej lordowskiej mości,

Izień, co pisać można, a czego nie; pewne ograniczenie jest potrzebne. Wszakże obecny prezes ministrow francuskich, dawniej zwalczający cenzurę, nie zgodził się na to, aby ja znieść. Bedę dbał o to, aby między gazetami a cenzurą stosunki się naprawiły. W ogóle chodzi mi o usunięcie wszelkich niepotrzebnych ograniczeń także i w dziedzinie związków i zebran.

#### Jedność potrzebna.

Przez proszę wszystkich, aby zaniechali sporów. Po wojnie będzie na to dosyć czasu. Teraz zależy nam zgodzie, bo zgodą daje siłę, a sila zwycięstwa. Niech się okaze, że w Rzeszy jedna jest tylko myśl, która serca wszystkich przepenią, a mija jest miłość ojczyzny. Tylko wtedy przetrwamy do szczęśliwego końca.

#### Sprawy zewnętrzne.

Pielegnowanie przyjacielskich stosunków z Austro-Węgrami, Bułgarią i Turcją należeć będzie, jak u poprzedników moich, także i do moich najpierwszych obowiązków. Przymierze nasze temu trzema państwom zawarte zostało różnymi czasami, cel jednak zawsze był ten sam a mianowicie: przeczytanie idealów narodowych, upewnienie stanu posiadania i odparcie nieprzyjacielskich ataków. Obrona najdroższych skarbów związana jest z naszymi sprzymierzonymi. Wytrwamy z nimi do ostatecznego zwycięstwa.

#### Propozycja Rosji w sprawie pokój.

Cieszę się, że mogę przy tej okazji oznajmić, że rząd rosyjski przesyła nam wczoraj (w Środe) propozycję, aby rozpoczęć układy o zawieszeniu broni i o ogólny pokój.

Oświadczam, że w propozycji tej widzę możliwą podstawę do podjęcia układów i gotów jestem je rozpoczęć, skoro rząd rosyjski upoważnionych przedstawicieli nam przesyła. Mam nadzieję, że zyczenie, aby te usiłowania niebaśni uchwytnie przybrały kształty i przyniosły nam pokój. Byłyby rad, gdyby nastąpiły znowu z Rosją takie sąsiedzkie stosunki, mianowicie w dziedzinie gospodarczej, jakie były przed wojną.

#### Polska, Kurlandia, Litwa.

Co się tyczy tych krajów dawniej do Rosji należących, oświadczam, że wobec nich postawimy się na stanowisko, iż narody same o sobie stają się. Spodziewamy się, że dadzą one sobie same taką formę państwową, jaką ich stosunkom oraz ich kulturze odpowiada. Wszystkie te sprawy nie są jeszcze rozstrzygnięte, jak o tem w gazetach niedawno pisano.

#### Włochy, Francja, Anglia.

Inaczej ma się rzecz z temi państwami. Od chwil, gdyśmy stanęli na podstawie pokojowej noty papieskiej, nie mogą już mówić, że chodzi im o zniszczenie pruskiego i niemieckiego militarnyzmu. Owszem, pokazało się dowodnie, gdzie militarnyzmu szukać.

Minister włoski Sonnino odrzucił w mowie z 26 października myśl ogólnego rozbrojenia i to dla tego, że wojsko jest potrzebne celem zapobiegania rozruchom wewnętrznych. Clemenceau chce stworzyć wspólność narodów po wojnie, ale Niemcy i Austro-Węgry z niej wykluczyc. Lloyd George oświadcza, że celem wojny jest zniszczenie handlu niemieckiego. Z tego wszystkiego łatwo się przekonać, gdzie szukać zaborczości, która nieprzyjaciele Niemcom przypisują. Ogłoszone tajne dokumenty stwierdzają ją dowodnie.

Naszym celem jest obrona ojczyzny, upewnienie jej granic i wolny i niezależny rozwój. Dla tego mogliśmy witać z zadowoleniem notę Papieża a i dziś jeszcze napełnia nas ten sam duch, z jakiego odpowiedź na te notę się zrodziła.

Ale ta odpowiedź nie może mocarstwom ententy dawać prawa do prowadzenia wojny w nieskończoność. Odpowiedzialność za wszystkie skutki, za nieustanne mordowanie, za zniszczenie nieocenionych dzieł kultury, spada wyłącznie na entente. Te odpowiedzialność i skutki musi ponieść. Niech pan Sonnino sobie spamięta, że gdyby Włochy z propozycją Papieża były skorzystały, straszliwa kleska nie byłaby dotknęła armii włoskiej. Niech naród włoski i francuzi usłucha naszych głosu rozumtu i ludzkości.

Dla nas pozostanie hasłem: odzekać, wytrwać, przetrwać. Ufamy w pomoc Boża. Ufamy naszym armiom i naszym dowódczom. Ufamy naszym bohateriskim żołnierzom. Pokładamy naszą nadzieję w moralnej sile i duchu naszego narodu. I w przyszłości armia i naród będą wiernie przy sobie stany. Wtedy udziałem naszym będzie zwycięstwo!

Po kanclerzu zabierał głos na pierwszy przywódca partii większości, następnie przedstawiciele innych frakcji. Mówcy godzą się na wywody kanclerza, witając propozycje rosyjskie jako zaranie zbliżającego się pokoju, chociaż na razie tylko na wschodzie. Przedłożenie kredytowe przyjęto zaraz w drugim czytaniu, poczkiem parlament odroczył się do soboty.

## Ogłoszenie tajnych dokumentów.

Petersburska agencja telegraficzna donosi: Komisarz dla spraw zagranicznych Trocki, ogłosił szereg tajnych depesz i dokumentów, odnoszących się do czasów rządu carskiego w roku 1915, jak i do późniejszego okresu powstania rosyjskiego. Rady robotników i żołnierzy — mówi Trocki — zniosły tajną dyplomację z jej intrygami, kluczami cyfrowymi i kłamstwami. Programem naszym jest wyraz wolnych milionów robotników, żołnierzy i mieszkańców. Chcemy natychmiast zawrzeć pokój, opierający się na podstawach swobodnego rozwoju narodów.

#### Zamierzany podział Turcji.

Ogłoszone dokumenty dotyczą przedewszystkiem Konstantynopola i cieśnin morskich.

Były minister spraw zagranicznych Sazonow zgłosił pretensje Rosji do Konstantynopola, do wybrzeża zachodniego Bosforu, do morza Marmara, do Dardanell, do Tracy południowej aż po linie Enos-Midia, do wybrzeża azatyckiego i wysp morza Marmara, jakoteż wysp Imbros i Tenedos.

Sojusznicy postawili szereg żądań, na które rząd rosyjski się zgodził. Wedle tych pretensji Konstantynopol ma się stać wolnym portem dla turków, które nie idą do Rosji, ani też pochodzą z Rosji. Sojusznicy żądają, aby uznano ich prawa do Turcji azatyckiej, pozostawienia miast świętych w Arabii pod zwierzchnictwem muzułmańskiego, oraz prawa do poddania neutralnej strefy perskiej pod wpływem angielskich.

Rosja była gotowa uznać wszystkie te pretensje, wyraziła tylko życzenie, aby kalif odłączył się od Turcji. W Persji wytagowała Rosja dla siebie rejony w miastach Isfahan i Jesd.

#### Sprawa Alzacy i Lotaryngii.

Co dotyczy ustalenia granic z Niemcami, obie strony przyznają sobie pełną wolność działania. Francja zgłosiła swoje pretensje, na które zgodził się rząd rosyjski. Alzacy i Lotaryngia miały być Francji zwrócone, włącznie z obszarami, na których są kopalnie żelaza i węgla. Obszary, położone na lewym brzegu Renu, miały być odłączone od Niemiec i wyswobodzone z pod wszelkich wpływów niemieckich. Z tych obszarów miało być utworzone wolne i neutralne państwo.

#### O wyspy Alandzkie.

W jednej z depesz tajnych rosyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych do ambasadora swego w Paryżu, traktującym m.in. francuskie plany aneksywne względem Niemiec, powiedziano na koncu: »Pozatem sadzimy, że musimy zapewnić się co do zgody ze strony Francji na zniesienie serwitutu, ciążącego na wyspach Alandzkich, po zakończeniu wojny».

Omawiając telegram powyższy, pisze »Berl. Ztg. a M.»: Serwitut, ciążący na wyspach Alandzkich, jestem stary przesiąk umowy międzynarodowej, że Rosja nigdy nie może fortyfikować tych wysp. Umowe te, jak wiadomo, Rosja pogwałciła podczas wojny obecnej, zapewniając jednak najczęściej w tem zainteresowanemu Szwecji, że fortyfikacje po wojnie będą znów zniesione. Najświeższa zatem rewelacja zwróciła na siebie uwagę, zwłaszcza w Szwecji, by móc, że nawet Brantinga.

## WOJNA.

### Położenie wojenne.

(wib.) Berlin, 29 listopada. We Flandrii wystawiony był odcinek na północ od Poelkapelle aż do Paschendaele w dniu 28 listopada na bezustanne, gwałtowne ostrzelanie. Od godziny 11 przed południem skierowany został silny ogień nieprzyjacielski na linię nasze na północ od Bevelaere aż do drogi Ypern-Mennin, w okolicy Gheluvelt ogień ten doszedł do siły ognia grzmotowego. Planowane ataki nieprzyjacielskie nie rozwinięły się z powodu naszego skutecznego ognia hiszczącego. Także i po południu ostrzelany był gwałtownie odcinek od jeziora Blankaart aż do Zandvoorde. Z wielkim naciskiem ostrzelano zwłaszcza nasze pozycje po obu stronach Bultcheeku, gdzie podczas rannych przedsięwzięć bawarskich wojsk atakowych nieprzyjaciel ciężkie i krwawe ponieść straty. Około godz. 6 wieczorem wyruszył tu jeden silniejszy oddział nieprzyjacielski do ataku, lecz został odparty ogieniem karabinów maszynowych i w walce granatami ręcznymi. Wieczorem ostrzelano planowo z działa wszelkiego kalibru pozycje naszą między wybrzeżem a kanałem Nieport aż do lasu Houthouist. O godzinie 8½ wieczorem wzniósł się ogień w okolicy Paschendaele przejętowo do siły ognia grzmotowego. Około północy stał się znowu bardzo gwałtowny.

Na południe od Skarpy odparto, przy żywiole częściowo czynności ogniw, patroli nieprzyjacielskie. Na głównym polu walk na zachód od Cambrai wzniósł się, po spokojnej stosunkowo nocy, ogień nieprzyjacielski przed południem dnia 28 listopada, w odcinku od Queant aż do Bourlon do znacznej siły.

Patrolki nieprzyjacielskie, które wyczuwały koło Moewres i Bonson, zostały odparte. Po południu wzniósł się chwilami ogień koło Fontaine i Crevecourt. Wieczorem wzniósł się ogień artylerii i miniek przedewszystkiem po obu stronach drogi Arras-Cambrai, w odcinku od Bullecourt aż do La Folie, oraz między Moewres i Bonson. Miasto Cambrai zostało nieprzyjacielskim ostrzelane. Wieczorem brałmy pod nasz mierzący ogień zbiorowska nieprzyjacielskie koło Graincourt, Anneux i Le Pave.

Na zachód i na wschód od Mozy odparto, przygotowując się po południu ogień artylerii, silnie, z patroli nieprzyjacielskie w środku znaczących dla nieprzyjaciela strat.

We Włoszech robiły się ponownie ataki włoskie na zachodnim brzegu Brenty i na Monte Tomba wśród ciężkich dla Włochów strat.

#### Walki między Brentą a Piavą.

Jeden z korespondentów niemieckich pisze: Nad Piavą, od Feltre aż do morza, zatrzymała się na rzece cieniowa sprzymierzonych. Wojska stояły tam obecnie pod znakiem żywych walk artylerii, które zwiększały się w okolicach Montello, do wielkiej dochodzą gwałtowności. Poza tem panuje spokój. Armie przygotowują się zapewne do dalszych walk; w niektórych punktach wysunęły się oddziały wywiadowcze poza rzekę. Z większych przedsięwzięć tego rodzaju wspominają należy o ataku jednego pułku honwédów włoskich, który w dniu 15 listopada przyniósł w lagunach 1000 jeńców w zysku. W górach zdobywali wojska austro-węgierskie, zdążające niezmordowanie między Brentą a Piavą, mimo zimna i śniegu ku potocznemu, jedne utworzoną pozycję górską po drugiej. Do 15 listopada osiągnięto linię Cismon-Casson, przecięto, przecięto wśród krawatów zapasów szczytu Monte Cismon i Monte Perna, zdobywając nazajutrz Monte Prassolan. W ciężkich walkach górskich zdobywali nasi sprzymierzency między Brentą a Piavą, co raz więcej terenu. Broniąc się zaciekle, cofały się silnie, oddziały włoskie krok za krokiem od pozytyw do pozytywu, od wzgórz do wzgórz. Miejscowość Quero i położona stamtąd na północ-zachód Monte Corinella zostały zdobyte a nieprzyjaciel odrzucony do silnie rozbudowanej pozycji na Monte Tomba; przeciw północnym stokom tej góry nowe wyróżniały się walki. W dniu 24 listopada padły Monte Fontana Seca i Monte Spinazzia, tak, że obecnie siły austro-węgierskie stają między Brentą a Piavą bezpośrednio przed wyjściem w dolinę. Dalej na zachód, poza Brentą, nie zdążyły dotąd poczynić znaczniejszych postępów, albowiem w zrozumieniu grożącego im tutaj niebezpieczenia, sciagnęły tu Włosi nader silne masy wojsk, nietyko w celu stawienia zaciętego oporu, lecz także w celu podejmowania ciętych, bardzo poważnych ataków. Ale wobec dziedziny postawy wojsk austriackich i wobec niezajmujących skutków ognia robiły się wszyscy kontratakami włoskie. Tak i w dniu 24 listopada były w bielu silne ataki włoskie z obu stron Brenty oraz koło Monte Perica, lecz sukcesu nie miały. Włoszom nie przyniosły. Dalej rozwój ofensywy we Włoszech stanie się jasnym dopiero witerazy, gdy zacięty opór nieprzyjaciela między Asiago, Brentą i Piavą zostanie ostatecznie przełamany.

#### Przed upadkiem Jerozolimy.

W „Berliner Tagebl.” przedstawia pruski generał Ardenne w dłuższym artykule sytuację bojową na froncie palestyńskim i dochodzi do wniosku, że „opuszczenie przez Turków ich stanowisk przed Jerozalem, a tematem i samego „światego miasta” nie jest nieprawdopodobne”

Miasto to — czytamy tam — nie jest urządzone do obrony wojennej, leży ono zdala od głównej linii kolejowej, z Damaszkiem i Jafą połączone jest tylko kolej wąskotorowa, trudno przebywać drogą turkowską. Kemalowi baszy, zorganizował dostateczną obronę. Sytuacja jest temu trudniejsza, że podokią daleko stojących angielskich armat eksplozyjowych, strzelających na 40 km, dotarła od morza już na góry Olivne pod Jerozalem. Obecna linia bojowa przed Jerozalem ma kształt wygiętego luku, zaczynającego się na wschod od Jafy, a kończącego się nad morzem Martwym.

Miasto Jerozalem niema zatem żadnego znaczenia strategicznego, ewentualny jego upadek nie zmieni w niczym sytuacji wojennej i owszem poprawi, bo wyrowna linię bojową Turków. Były to zatem strata polityczna, która Anglicy starają się będą mówiącą wyzyskać tak w kierunku świata chrześcijańskiego, jak i żydowskiego.”

Na upadek Jerozolimy przygotowuje również berlińska „Nord. Allg. Ztg.” pisząc dosłownie: „Opuszczenie Jerozolimy przez Turków leży w sferze możliwości.” Także ten dziennik odmawia tej możliwości znaczenia strategicznego, a podkreśla znaczenie polityczne, o które właściwie Anglikom w tym wypadku chodzi.

#### We Włoszech.

Pisma wieleńskie stwierdzają, że silne przeciwniki ataki włoskie między Brentą a Piavą doprowadziły przejęcie do równowagi sił. Również na płasku wzgórzu Siedmiu Gmin zapanował ten sam stan rzeczy. Pomimo to wojska sprzymierzone mają miejsca, jak najlepsze widoki na dalsze skuteczne przeobra-

wadzenie uderzeń, w ostatnich dniach sparaliżowanych również złym stanem pogody.

Farniński „Bund” donosi, iż wszystkie linie kolejowe we Włoszech północnych oddane są pod zarząd francusko-angielski. Pomoc francusko-angielska obliczała pisma szwajcarskie na 10 dywizy.

Korespondent wojenny „N. W. Tagblatt” telegrafuje z frontu włoskiego: Nadchodzi wiadomość, że Włosi zaczęli już demontaż działa, znajdujące się w fortach na Lido. Wskazywałoby to, że zamierają opróżnić Wenecję.

Prasa włoska przyznaje, że opróżnienie Wenecji świadczy o zamierzeniu zrezygnowania z linii Piawy. Linii tej bronili Włosi jedynie w celu umożliwienia utworzenia się wojsk na dalszych pozycjach.

Dzienniki medyolańskie donoszą, że w najbliższych dniach posilki angielsko-francuskie wziąmą udział w walkach na froncie włoskim.

Pryski „Petit Journal” donosi, że spłynięciem Włoch wysiąły na front włoski 120 000 wojska i liczny materiał ciężkiej artylerii. „Matin” pisze, że armia włoska gotowa jest, przy pomocy wojsk koalicji do stoczenia walk decydujących. Pismo to nieniema, że los górnych Włoch rozstrzygnie się w przeciągu czternastu dni. — „Petit Journal” oświadcza, że już dni najbliższe muszą rozstrzygnąć o stanie nowego frontu włoskiego. Niemcy — dodaje to pismo — nie ustępują z przyczółków mostowych, położonych na lewym brzegu Piawy.

### Sprawozdanie niemieckie.

(wbt.) Główna kwatera, 30 listopada. Wojna na zachodzie. Front generala i elma marszałka następcy tronu Rupprechta bawarskiego. We Flandrii rozgorzały po południu pomiędzy lasem Houthoulst a Landvoorde ożywione walki artylerii, które zwiszały po obu stronach Paekapelle i na północ od Gheluvelt prowadzone były z jak największą gwałtownością. Własne oddziały szturmowe wtargnęły w pobliże wybrzeża i w kilku odcinkach na polu walki w nieprzyjacielskie linie i przywiódły licznych Francuzów i Anglików.

Pod Armentieres, Lens i na południe - wschód od Arras wzmożona akcja ogniowa.

Na polu walki pod Cambrai zaatakowali Angliści rychłym rankiem nasze pozycje na zachód od Bourlon. Z wielkimi stratami zostali odparci. Po południu przybrała znów walka ogniowa pomiędzy Inchy a Fontaine znacznie na gwałtowności.

W okolicy St. Quentin była czynność artylerii wiecej ożywiona aniżeli dni poprzednich.

Armia niemiecka na następce w tronu. Przedsiębiorstwo własnego oddziału szturmowego na północ od Braye miało powodzenie i przyniosło jedyń. Po obu brzegach Mozy ożywiły się ogień chwilami.

Armia księcia Albrechta w rytmie berskiego. W kilku miejscach, zwiszały w Sundgau, ożywiona akcja Francuzów.

Od 24. listopada stracili nasi przeciwnicy w walce napowietrznej i przez zestrzelanie ze ziemi 30 samolotów 12 balony na uwieź. Porucznik Buchler odniósł swoje 30. zwycięstwo napowietrzne, porucznik Bongartz swoje 25, porucznik Boeime swoje 24 i porucznik Klein swoje 21.

Na wschodzie, na froncie macedońskim i na froncie włoskim żadnych większych akcji bojowych.

Pierwszy generalny kwatermistrz Ludendorff.

Zamianowanie p. Kucharzewskiego. Rada Regencyjna wystosowała do p. Jana Kucharzewskiego, dotyczącego referendarza Rady regencyjnej następujące pismo odrekcne:

„My, Rada Regencyjna Królestwa Polskiego, niniejszym powołujemy Pana na stanowisko Prezydenta Ministerów i powierzamy Panu przedstawienie do Naszego zatwierdzenia składu osobistego rady ministrów.

Składając w Państwie zaufane ręce kierownictwo spraw Odrodzonej Ojczyzny, prosimy Boga o błogosławieństwo dla Państkich poczynan.

Dan w Warszawie, dnia 26 listopadu 1917 r.

### Z sejmu pruskiego.

W środę zebrał się sejm pruski na pełne obrady. Po załatwieniu się z drobnieszem przedłożeniami przystąpiono do obrad, mających na celu zapewnienie wyżywienia ludności. Wydział przedłożył sejmowi niemniej jak 22 wnioski w tej sprawie. Sprawozdawca wydziału, poseł Lipmann, stwierdził na podstawie uprzedniej statystyki, iż roczny sprzęt zboża na chleb wynieść średnio, ziarna na pasze licho, kartoflę natomiast dobrze. Tem samem wyżywienie ludności jest zapewnione. W toku rozpraw przedstawił się po raz pierwszy sejmowi nowy komisarz państowy dla spraw żywieniowych, v. Waldow, który wskazywał na istnienie trudności, dopóki Niemcy odcietę sa od rynku światowego. Niemniej jednak czas krytyczny przetrzymać trzeba. Mówca rozwinął się o konieczności zmniejszenia ilości świn i bydła dla

braku paszy, co nie pozostanie naturalnie bez wpływu na zaopatrzenie ludności w mięso i tłuszcze. Wyznaczona racya kartofli na 10 funt. nie może być podwyższona. Rząd gotów jest wyznaczyć w myśl uchwały parlamentu odpowiednie kwoty z kasą państwową, aby obniżyć ceny środków spożywczych dla mniej zamożnej ludności. Dalsze obrady odroczone.

### Petersburg — Berlin.

(wbt.) Reuter donosi: Wedle telegramu z Waszyngtonu oświadczył ambasador amerykański w Petersburgu, iż Petersburg stoi w połączeniu z Berlinem w drodze telegrafo iskrowego.

### Propozycja pokojowa Rosji.

(wbt.) Berlin, 29 listopada. Kanclerz Rzeszy hr. Hertling oświadczył dziś w parlamencie, co następuje:

Rząd rosyjski wysłał wczoraj z Carskiego Sioła telegram karczowy, redagowany przez komisarza ludowego dla spraw zagranicznych p. Trockiego i przewodniczącego Rady, komisarza ludowego p. Lenina, do wszystkich rządów i narodów prowadzących wojnę, zawierający propozycję rozpoczęcia w bliskim terminie rokowań, celem zawieszenia broni i zawarcia ogólnego pokoju.

Nie waham się oświadczyć, iż w znanych dotyczących propozycji rządu rosyjskiego można dostrzec się rozumnych podstawy do rozpoczęcia układów. I dla tego jestem gotów rozwiązać takowe, skoro rząd rosyjski wydał pełnomocnionych do tego zastępców. Mam nadzieję i życzę sobie, aby działania te jak najbardziej nabrały pewności i przyniosły skutki.

### Duchowni na wolności.

Ces. kr. biuro korespondentów we Wiedniu donosi, iż wiadomość o aresztowaniu byłego wodza naczelnego Duchownego nie sprawdzi się. Duchowny wydał przed dniem 27-go b. m. z głowicy kwatery cdezw. której treść niejasna. Zał się w niej na nieruchomości, jakie zapotoczyły w armii i w kraju, i wzywa do pojednania bez krwi rozwemu.

### Ogłoszenie republiki ukraińskiej.

„Daily Chronicle” donosi z Petersburga, iż w Kijowie nastąpiło ogłoszenie republiki ukraińskiej, która pozostała w łączności z Rosją. Władze młodej republiki specyfikały w rokach Rady. Wskytkie urzędy w Kijowie obsadzone są przez Ukraińców, gazety rosyjskie oznaczyły aresztem.

### Bolszewicy panami większe części Rosji.

W plotrogrodzkiej „Prawdzie” stwierdzono, iż bolszewicy są panami sytuacji w Plotrogrodzie, Moskwie, Kijowie, Charkowie, Saratowic, Kazaniu, Rostowie, Rewalu, Mińsku, Tobolsku i wobec wszystkich prawie największych miastach Rosji północnej i środkowej. Jedynie jeszcze południe Rosji stawia opór i znajdują się pod wpływem atamana kozackiego, Kaledina.

### Bitwa pomiędzy bolszewikami a wojskami Kaledina.

Kopenhącka „Nationaltidende” donosi, iż pomiędzy wojskami bolszewików a wojskami Kaledina toczy się obecnie bitwa.

### Ks. biskup Ropy metropolita.

W dniu 14 listopada ministerium spraw zagranicznych w Petersburgu otrzymało bulle papieską o mianowaniu biskupa wileńskiego ks. Edwarda Roppa arcybiskupem mołylewskim i metropolitem wszystkich kościołów katolickich w Rosji.

### Ambasadorów pod kontrolą.

„Morningpost” donosi z Petersburga: Rząd zakazał ambasadom podróży do głównej kwatery. Kolej z Petersburga do głównej kwatery obsadzoną jest przez batalion maksymalistycznych pieśniarzy. Nastoż stawił rządata ed. poniedziałku komunikacyjne pocztowe ambasadów pod kontrolę wojskową, przeciwko czemu ambasadorowie bezskutecznie protestują.

### Rozkaz aresztowania przeciw Sazonowowi.

Po wykryciu korespondencji pismiennej między Sazonowem a jedną z ambasad w Petersburgu wydano rozkaz aresztowania przeciw Sazonowowi.

### Internowanie Angliców w Rosji.

Masowe internowanie w Rosji poddanych angielskich ma, jak pisze organ Lenina „Prawda”, nastąpić w najbliższych już dniach. Rząd to pewien rodzaj represji, jaką minister spraw zagranicznych Trocki zamierza zastosować do Angliców za to, iż ci ostatni internowali w swym kraju kilku rosyjskich rewolucjonistów.

### Lenin pragnie poinformować zagranicę.

Z polecenia Lenina urządzone specjalne biuro informacyjne, które ma podawać prasie zagranicznej materiał o przebiegu wypadków w Rosji. Jednocześnie pozwolił na wydawanie w Rosji dla żołnierzy niemieckich osobnego pisma w języku niemieckim.

### Maksymaliści rosyjscy panami Turkiestanu.

Według gazety „Pravda” wojska maksymaliści stały się panami całego prawie Turkiestanu. Główna kwatera ich znajduje się w Taszkencie. Ludność Turkiestanu jest przeciw wojnie. — Generał Korwiniczenko został aresztowany.

### Rządy bolszewików.

Agencja Havasa donosi z Petersburga: Rząd bolszewicki wydał dekret, znoszący wszelkie różnice stanowe, dostojenstwa i tytuły. Nieruchomości szlachty mają być oddane ziemstwom, majątki zasiedlonej nieruchomości kupcom i mieszkańców. W drugim dekrecie rząd poleca komitetom rewolucyjnym uwiezić wszystkich spekulantów i oddać ich w ręce sprawiedliwości.

### Nastrój w armii rosyjskiej.

„Daily Telegraph” donosi z Petersburga: Wobec propozycji pokojowej Lenina zachowuje się armia rosyjska przeciwnie wstrzemięliwie. Ogólny wydział wojskowy w głównej kwaterze nie chce uznać Krylenki jako wodza naczelnego i wypuścić go do głównej kwatery tylko wtedy, jeżeli przybędzie po cywilnym. Przywódca frontu polskiego Pszorek, rozwieszony rówież nie chciał uznać Krylenki, po czym ten ostatni generał złożył z urzędu. Krylenko przeprowadził również, iż generał 5. armii Boldyrev został aresztowany. — Stanowisko Buchonina atakowane przez to wzmacnione, iż kielka wydziały wojskowych przywróciła mu poparcie. Wydział z frontu rumuńskiego wysłał telegram do wydziału obywatelskiego z wezwaniem, aby położył kres wojnie domowej, i utworzył rząd koalicyjny. — Wydział rewolucyjny w Mińsku donosi, iż generał Waluiew, wódz naczelnego na froncie zachodnim, został złożony z urzędu, pomiewał chciał układać się z Niemcami o zawieszenie broni. Zastąpiono go przez jednego z maksymaliストów.

### Nawet kozacy zmęczeni wojną.

„Politiker” przytacza w streszczeniu artykułu sytuacyjnego z plotrogrodzkiego „Ruskiego Inwalidu”, świadczący, że nawet wśród kozaków w daje zaświadczenie się już pewne zmęczenie wojenne. Większa część wojsk kozackich zdradza zaniepokojenie głosem z tego powodu, iż podczas zbliżającego się podziału ziemi ich nie będzie w domu, zas na froncie nikt nie może interesów ich obronić.

### Szwajcarzy wobec propozycji rosyjskiej.

Szwajcarska Rada związkowa ogłasza, iż komisarz dla spraw zagranicznych w Petersburgu, Trocki, przedłożył zastępcom sześciu państw neutralnych tamte note, zawiadamiającą o propozycjach pocztowych ambasadorów ententy co do zawieszenia broni i pokój. W nocy z 20 na 21 Trocki przedłożył rządu tych propozycji rządom mocarstw centralnych. Rada związkowa przyjęła note do wiadomości, lecz postanowiła u swego poselstwa w Petersburgu zasiegnąć wprzody jeszcze bliższych wyjaśnień, zanim przychodzić do żądań wyrażonych w nocy Trockiego.

### Agitacja przeciwwojenna we Francji.

Francuskie ministerium sprawiedliwości wpadło na trop pacyfistycznego związku tajnego pod nazwą „Les révoltés”. Organizacja ta rozpowszechniała podobno broszury, wzywające wojsko do rewolucji i bratania się z nieprzyjacielem na froncie.

### Przed burzą we Francji.

„Progrès de Lyon” donosi z Paryża: Minister spraw wewnętrznych polecił wszystkim prefektom aby, wobec panującej sytuacji (?) nie opuszczali swoich posterunków, wyjątki tylko wypadki nadzwyczajnej wagi. Paryski prefekt policyjny i dyrektor powszechnej policyjnej bezpieczeństwa zostały złożeni z urzędu.

Rząd chce odroczyć wybory do parlamentu, mające się odbyć w roku 1918. Jest rzeczą prawdopodobną, że Izba pozwoli na przedłużenie mandatów do roku 1920.

### Serbowie życzą sobie pokój.

W politycznych kołach paryskich utrzymują się pogłoski, iż Serbowie wyrażają coraz energiczniejsze życzenia pokój. Serbia podobno nie chce walczyć nawet o jeden jedyny dzień dłuższy od Rosji, która ja swego czasu do wojny namówiona. „Matin” pisze, iż takie stanowisko Serbow jest dla koalicji niebezpieczne nie ze względu na militarną

ne znaczenie armii serbskiej, lecz ze względu na wrażenie polityczne, jakie przynieśie się Serbij do pokojowej propozycji rosyjskiej w warły na państwa neutralne w całej Europie.

### Z konferencji paryskiej.

W konferencji paryskiej ententy bierze dotychczas udział przeszło 150 delegatów z 16 różnych krajów i państw, a cały szereg innych ma jeszcze przybyć. Cały przebieg konferencji ma być swego rodzaju manifestacją, lecz nie pokojową, jak tego pragną w Rosji, ale wojenną po myśli Lloyd George'a i Clemenceau'a. Dlatego też w konferencji bierze udział bardzo wielu generałów i admirałów.

### Internowanie Rosjan w Anglii i Francji.

Zarówno Francja jak i Anglia zastosowały względem Rosjan znajdujących się dotąd na ich terytoriach zwykłe przepisy dotyczące internowania obcych poddanych. W Anglii internowanych zostało 3 600 Rosjan, zaś we Francji 1 800, o ile byli oni żołnierzami. Liczba internowanych — nie — żołnierzy jest wielka. Pozatem ustanowiono w obu tych krajach osobny komitet, którego zadaniem jest zwalczanie obecnej rząd rosyjski. Nikomu nie wolno wyjeżdżać od lat z Francji i Anglii do Rosji.

### Obawa przed szpiegami we Włoszech.

W całych Włoszech daje się zauważać wielka obawa przed szpiegami, a na podejrzenie szpiegostwa najwięcej narażeni są Szwajcarzy, mówiący po niemiecku. Gazety ogłaszały liczne kary, nałożone na agitujących przeciw wojnie.

### Ucieczka ludności z północnych Włoch.

Gazeta »Giornale d'Italia» donosi: Całe narody podążają w dzikiej ucieczce ku środkowym Włochom, zalewając swą nadz wioskami i miastami, obozując po drogach, marznąc i umierając z głodu. Mała część, posiadająca jakiekolwiek środki do życia, bywa wyzywana w najbezczelniejszy sposób przez lichwiarzy. W Rzymie wydarza się wypadki, że za nedzna izdebka z łóżkiem bez materaca muszą płacić po 15 fr. dziennie. Gazety zawierają całe szpaltki, w których rodzice poszukują swoich dzieci.

### Zjazd monarchów skandynawskich.

W śród przybyli do Chrystianii królowie szwedzki i duński w towarzystwie swych prezydentów ministrów. Na dworcu oczekiwali ich król Haakon. Miasto było świątecznie przygotowane. Wiedzorem odbyły się obiad galowy na cześć przybyłych gości.

Na Święta Bożego Narodzenia polecamy

Kantyczki z kolędami, Karty świąteczne i noworoczne.

„Nowiny Raciborskie”, Racibórz - Ratibor.

Baczność! Gospodarze!

Na myszy polne

zatrudnam jak najmocniej pszenicę oraz ciasto. Proszę przynieść do zatrudnia do mnie pszenicę lub makę.

L. Gryglewicz

Drogeria św. Jana  
Wielkie Przedmieście nr. 12

Drogeria Zamkowa  
Bozacka ulica nr. 1.

Silne kobiety i dziewczęta  
przyjmują się natychmiast w naszych warsztatach.

Ganz & Comp. Danubius  
Akt.-Ges. — Racibórz.

### Armia japońska stoi w pogotowiu.

Imperyjalistyczna prasa angielska z „Morning Postem” na czele wyraża zadowolenie z tego powodu, że armia japońska stoi w pogotowiu i może każdy dzień wyruszyć na front przed Rosyj. To właściwie ma być główna rola Japonii, która wojsk swoich na europejski plac boju wysłać nie chce. Ileż gotowa jest do jakiegokolwiek wysługiwania się koalicji w Azji.

### Rozruchy w Charbinie.

Wedle depeszy z Pekinu rozruchy w Charbinie przybierają coraz większe rozmiary. Obcoekrajowcy wystawieni są na napady i rabunek. Konsulowie powiadomili władze rosyjskie, iż przywołają wojska angielskie, amerykańskie i japońskie do przywrócenia porządku, jeżeli obcoekrajowcy nie będą mieli dostatecznej opieki.

### Z bliska i z daleka.

— Hodowcy świń, którzy dla swojej potrzeby chcą bić świńie az do 1 marca 1918, muszą liczyć świń zameldować natychmiast przewodniczącemu gminy z podaniem ogólnej liczby świń, jaką posiadają.

— Lupkowe tabliczki szkolne. Przed nie wiele lat w szkołach ludowych nawet w najniższych oddziałach zaprzestano używać tabliczek lupkowych.

Zdaniem rozmaitych pedagogów łatwo się tłumki, powodowały nieporządek itd. Obecnie wskutek dotkliwego braku papieru, nie zważając na rzekome niedogodności powrócono do tabliczek, gdyż młodzież szkolna szczególnie w niższych klasach zużywała bardzo dużo papieru.

Rodzice będą z tego zarządzenia chyba zadowoleni, zwłaszcza że tabliczki i rysiki nie kosztują tyle, co zeszyty, atrament, pióra i ołówki.

— Sekwestr owoców suszonych. Urząd zapatrzenia w jarzynę i owoce obłożył aresztem wszystkie owoce suszone tak u przemysłowców jak i u osób, które prywatnie na sprzedaż je przyrządzili. Będą one zużyte dla wojska. Jedna piata takowych otrzymała lazarety w kraju. Dla zapobieżenia sprzedaży pokatnej wydany został zakaz sprzedawania owoców suszonych bądź to w handlu, bądź przez osoby prywatne.

— Paczki dla jeńców trzeba wysłać jak najpierw, bo już w poczatku grudnia przestana poczty je przyjmować. Kto chce, żeby paczka jeńcowi wręczona została na Boże Narodzenie, powinien na-

pisać na niej „Weihnachtspäckchen”; w przesyłkach do Anglii „Christmas parcel”.

— Od 15 — 24 grudnia nie będą przyjmowane listy ani paczki polowe ważace ponad 50 gr., bez względu na to, czy przeznaczone są dla wojskowych na frontie czy w kraju. Również od 29 grudnia do 2-go stycznia takowych wysyłać nie wolno.

Racibórz. Za okaleczenie ciąża odpowiadał 49 letni Karol Kustosz z Lubomi przed sądem w Raciborzu. Kustosz, człowiek gwałtowny, mieszkał w domu swej szwagierki Maksowej z Kita z w niezgodzie. Pewnego razu podczas sprzedzki zadał gwałtownik szwagierce cię siekiera w głowę, wskutek czego Maksowa przez szereg dni była bezprzytomna. Stan jej zdrowia pogorszył się do tego stopnia, że utraciła mowę i została porażona na prawy bok. Dzięki zabiegom lekarzy i medyczki moze Maksowa z biegiem czasu mowę pozostanie jednak na zawsze kaleką, gdyż prawa nogi nie będzie mogła poruszać. Sąd skazał Kustosia na trzy lata więzienia.

— Na godnych rodaków w Królestwie złożyły w dalszym ciągu na nasze rece czynnik „Nowiny Raciborskie” z Roszkowa 2 mk. Z poprzednimi 74.10 mk. Dalsze doprowadzenie datkima ten cel oczywiście przyjmujemy.

Rybniak. Na żydowski commentarz wybrali się szkolarze, bracia Gregorczykowie, i wyrwali tam krzewy świeże zasadzone. Łobuzów przytrzymano i stwierdzono ich nazwiska. Z pewnością nie miały ich zasłużona kara.

— (Kradzieże na kolej) Władze wskazały tu wśród kolejarzy kilku zbrodni, którzy dopuszczali się licznych kradzieży na dworcu towarowym. Wszelkie zapasy napojów alkoholowych, kiełbasę, materiały wełniane znalezione u starego kolejarza Kromika, który nie umiał wyjaśnić pochodzenia towarów.

Strzelce. Po siedzeniu sejmiku powiatowego odbyło się w dniu 11 grudnia. Na porządku obrad jest wprowadzenie nowego landrata przez prezesa regencji, wybór dwóch członków wydziału powiatowego w miejscu br. Strachwitzta i burmistrza strzeleckiego Gudruma oraz wybór dwóch delegatów na sejmik prowincjonalny.

Olesno. Powstanie nowego kościoła w Łomnicy dokonał najprzewleklebliwszy ks. biskup-sufragan Dr. Augustin.

Redaktor odpowiadający Józef Pałedzki w Bytomiu. — Nakładem „Nowin Raciborskich” w Raciborzu. — Drukim „Katolika” sp. wydawnictwo, ogn. odp. w Bytomiu.

### Kalendär „Katolika” na rok 1918

pięknie wykonany polecamy dopóki zapas starczy.

### Cena 30 fenigów

z przesyłką 1.00 mk., za zaliczką 1.20 mk

### „Nowiny Raciborskie”

Racibórz — Ratibor.

Na czas gwiazdkowy!

### Da Preiss

Przygotowujemy kaźdemu naiwnemu kredytodawcy polskiob od dobrej typu i ujemnych pierwotnych autorów i kaźmek przytakowych, które natywnie moze gospodarcze spłaty miesięczne. Obrzątki i tradycyjne history, katalogi, itp. itp. gospodarki do rezerwowania w bardzo wiele wyczerpującym. Zajmowane w gronie znajomych sumów wysoka uproszczenia. Agencja Księgarnia Wydawnictwa Polska Poznań — Poznań.

\*\*\*\*\*

### Godziny Adoracji

Najsw. Sakramentu do odmawiania podczas wiecznej adoracji dla diecezji wrocławskiej cena 90 fen. z przesyłką 1.00 mk. polecamy.

### „Nowiny Raciborskie”

Racibórz. — Racibórz.

W Koźlu:  
**BANK LUDOWY**  
ulica Koszarowa (Kasernenstr.) nr. 9  
przyjmuje w kredyk. oznakowości, zaczawsz od jednej marki po

4%, za čterćroczenem wypowiedzeniem,

3%, za miesiąc,

3%, tygodniowem.

Udziel pożyczek na weksle w jak najdodatkowo najniższych warunkach.

Bank otwarty w dniu powszednie od godziny

8-12 przed południem i od 2-4 razy po południem, w niedziele od godz. 8-9, przed południem.

\*\*\*\*\*

Gdzie kupuje się obecnie podczas

wojny najlepsze i najlepsze

piecze kachlane?

\*\*\*\*\*

**J. Preiss**

fatoryki pieców kachlanych,

budowa pieców, towarzystwo komandytowe

Ostróg-Racibórz, Rudzka ulica 11

Rybnik-Rozbark, ul. Siemianowicka.

Wykonanie po jak najniższych cenach.

Przestawienie i budowa nowych pieców

kachlanych wszelkiego rodzaju.

Wielki skład pieców wszelkiego rodzaju,

materiałów żelaznych do pieców i szamotek (także dla piekarzy).

\*\*\*\*\*